

Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР)

*100 років з дня
проголошення*

Створення ЗУНР: основні події.

- 18. 10 1918 р. – у Львові обрано Українську Національну Раду.
- *1.11.1918 р.* – Листопадовий зрив (чин) – укр. військ. формування на чолі з сотником *Д.Вітовським* взяли під контроль найважливіші об'єкти Львова та інших міст Сх. Галичини.
- 11.11.1918 р. – Українська Національна Рада створила український уряд – *Державний Секретаріат* на чолі з *К. Левицьким*.
- *13.11.1918 р.* проголошено самостійну ЗУНР, президентом якої згодом стає *Є. Петрушевич*.

Маніфест УНРади

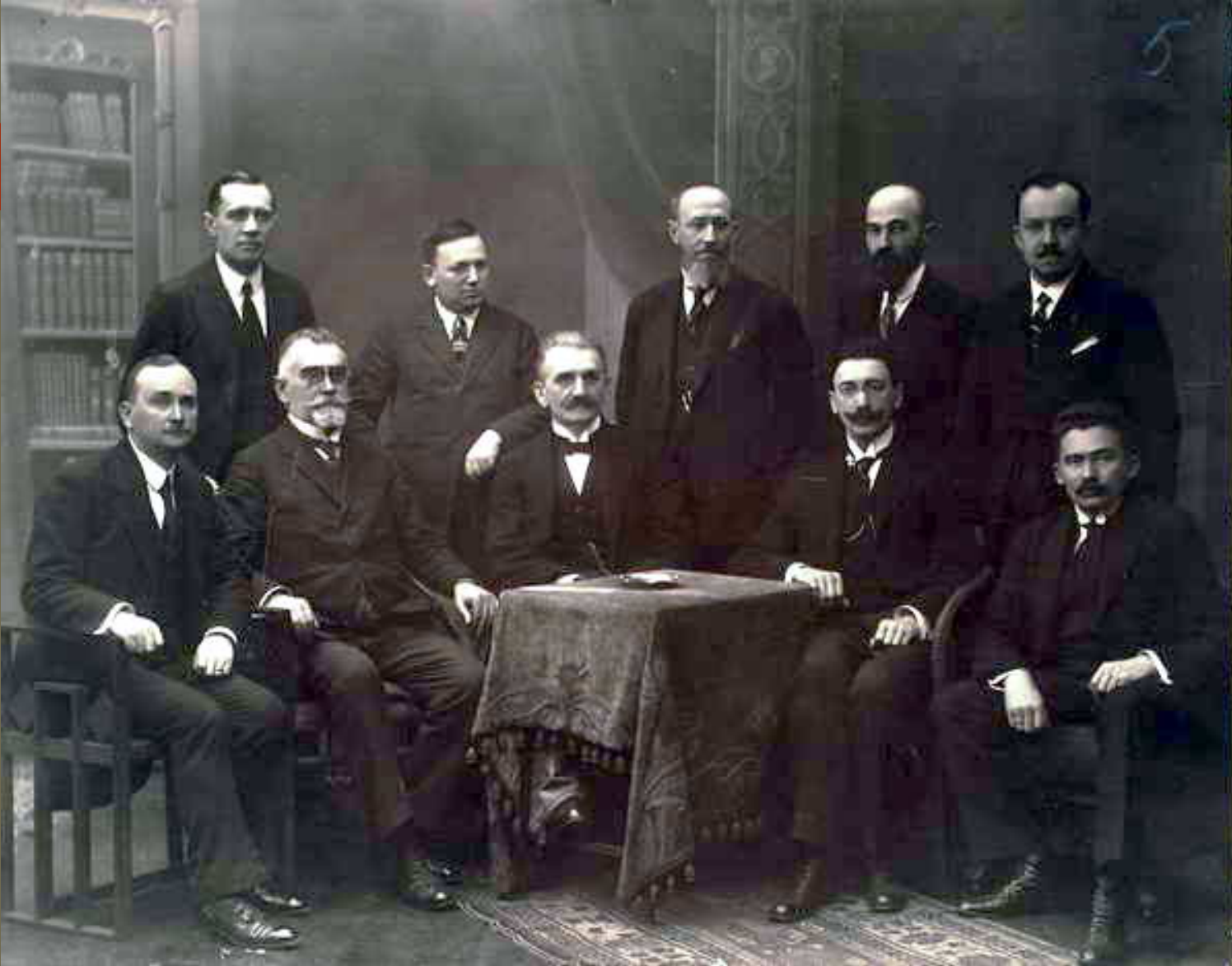
- 19 жовтня УНРадою було прийнято Маніфест, в якому вона проголосила:
- «1. Ціла українська етнографічна область в Австро-Угорщині, зокрема Східна Галичина з граничною лінією Сяну з влученням Лемківщини, північно-східна Буковина з містом Чернівці, Стородинець і Серет та українська полоса північно-східної Угорщини — творить одноцільну українську територію.
- 2. Ся українська національна територія уконституується отсим як Українська держава ...
- 3. Взивається всі національні меншости ... негайно вислати своїх представників до Української Національної Ради в кількості, відповідуючій їх числу населення.
- 4. Українська Національна Рада виготовить Конституцію для утвореної сим способом держави на основах: загального, рівного, таємного і безпосереднього права голосування з пропорціональним заступництвом, з правом національно-культурної автономії...»

Д. Вітовський

К. Левицький

*Члени Уряду Західноукраїнської Народної Республіки
(ЗУНР) у Відні. 1920 р. ЦДАВО України, ф. 5235, оп. 1, спр.
2015, арк. 5.*

Політика ЗУНР: державне управління.

Створено дієві органи законодавчої та виконавчої влади в центрі та на місцях шляхом проведення демократичних виборів.

Державні символи: жовто-синій прапор, герб.

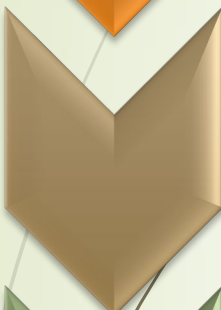
Прийнятий закон про громадянство, українська мова – державна.

Національним меншим гарантовано 30% місць в майбутньому парламенті.

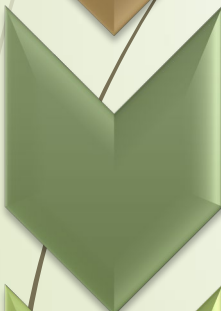
Соціально-економічна політика ЗУНР.

- Земельна реформа.

- Запроваджено 8-годинний робочий день.

- Установлено державну монополію на продаж найважливіших продуктів.

- Уведено національну валюту: гривні та карбованці.

Політика ЗУНР: військова справа.

Створено Українську Галицьку Армію (УГА) на чолі з М. Омеляновичем-Павленком.

УГА формувалась на основі загальної військової повинності.

На січень 1919 р. УГА налічувала 60 тис. осіб.

М. Омелянович-Павленко

Культурно-освітня політика ЗУНР.

Дозволено заснування
приватних шкіл.

Національні меншини
отримали право на
школи з рідною мовою
викладання.

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ЗУНР.

22 січня 1919 р. у Києві проголошений Акт злуки ЗУНР і УНР.

Відкрито посольства в Австрії, Угорщині, Німеччині; дипломатичні представництва в Чехословаччині, США, Бразилії, Канаді, Італії.

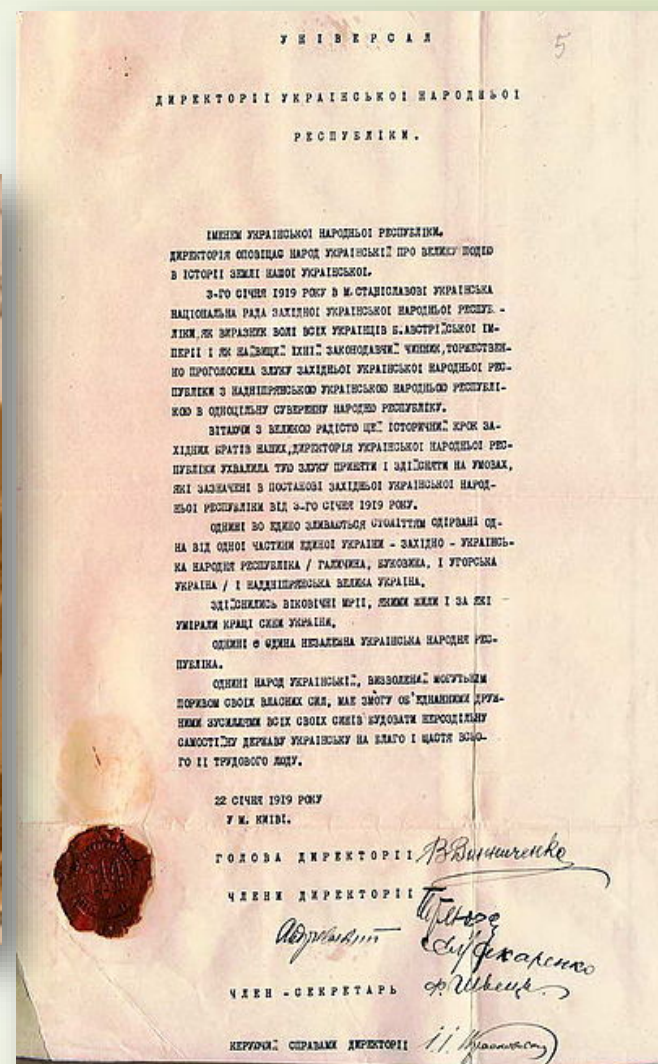

Делегація ЗУНР брала участь у Паризькій мирній конференції.

Війна із Польщею

Акт Злуки (22 січня 1919 р.)

Універсал Директорії Української Народної Республіки про
злуку із Західноукраїнською Народною Республікою, 22 січня
1919

ВІСТНИК

державних законів і розпорядків
Західної Области Української Народної Республіки.

1. Випуск.

Виданий 31. січня 1919.

Річник 1919.

Зміст: (ч. 1—7) 1. Ухвала У. Н. Р. про злуку Західно-Української Республіки з Українською Народною Республікою. — 2. Закон про спосіб оповіщення законів і розпорядків. — 3. Закон доповняючий статут У. Н. Р. — 4. Закон про Виділ У. Н. Р. — 5. Закон про незайманість членів У. Н. Р. — 6. Розпорядок в справі воєнних чинів осіб необов'язаних до військової служби. — 7. Розпорядок в справі виплати одноразового надзвичайного додатку чинним урядникам і функціонерам державним, урядникам і функціонерам управління до емеритури, вдовам і сиротам по них та робітникам залізничним.

1.

Ухвала

Української Національної Ради з дня 3. січня 1919 р. про злуку Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою.

Українська Національна Рада постановила:

Українська Національна Рада, виконуючи право самоозначення Українського Народу, проголошує торжественно зєднане з нинішнім днем Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою в одну, одноцілну, суверенну Народну Республіку.

Зміряючи до найкоршого переведення сеї злуки, Українська Національна Рада затверджує передвступний договір про злуку, заключений між Західно-Українською Народною Республікою і Українською Народною Республікою дня 1. грудня 1918 р. у Хвостіві, та поручає Державному Секретаріатові негайно розпочати перего-

вори в київському правительством для сфіналізованія договору про злуку.

До часу, коли зберуться установчі збори зєднаної Республіки, законодавчу владу на території бувшої Західно-Української Народної Республіки виконує Українська Національна Рада.

До тогож самого часу цивільну і військову адміністрацію на згаданій території веде Державний Секретаріат, установлений Українською Національною Радою, як її виконуючий орган.

За Виділ Української Національної Ради:

Др Горбачевський, в. р.

Др Петрушевич, в. р.

2.

Закон

з дня 4. січня 1919 р. про спосіб оповіщення законів і розпорядків.

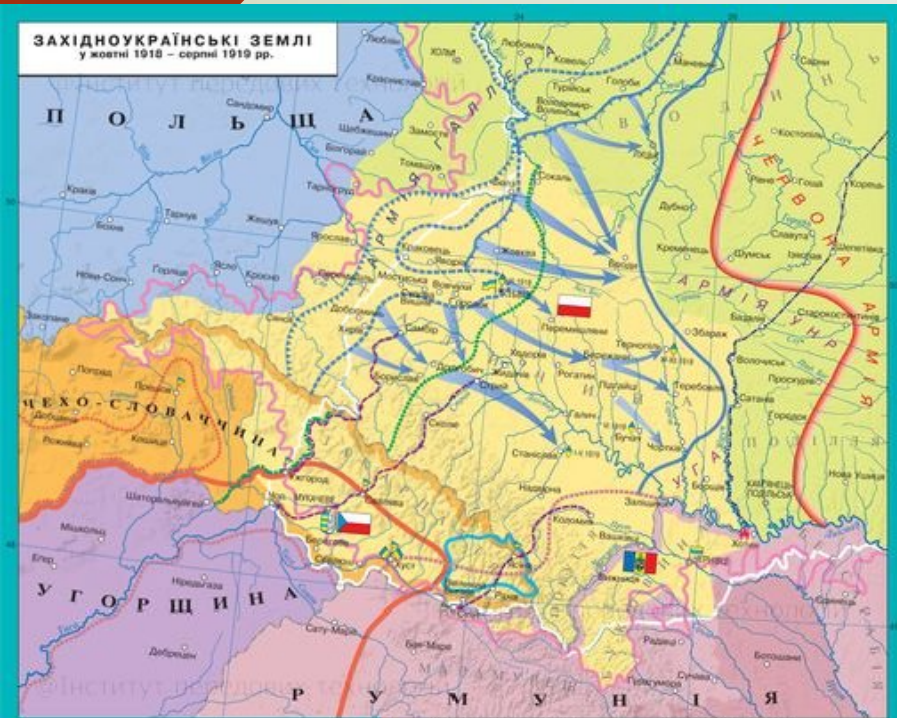
Українська Національна Рада постановила:

Свято з'єднання
України
в Калуші
дня 8. I. 1919

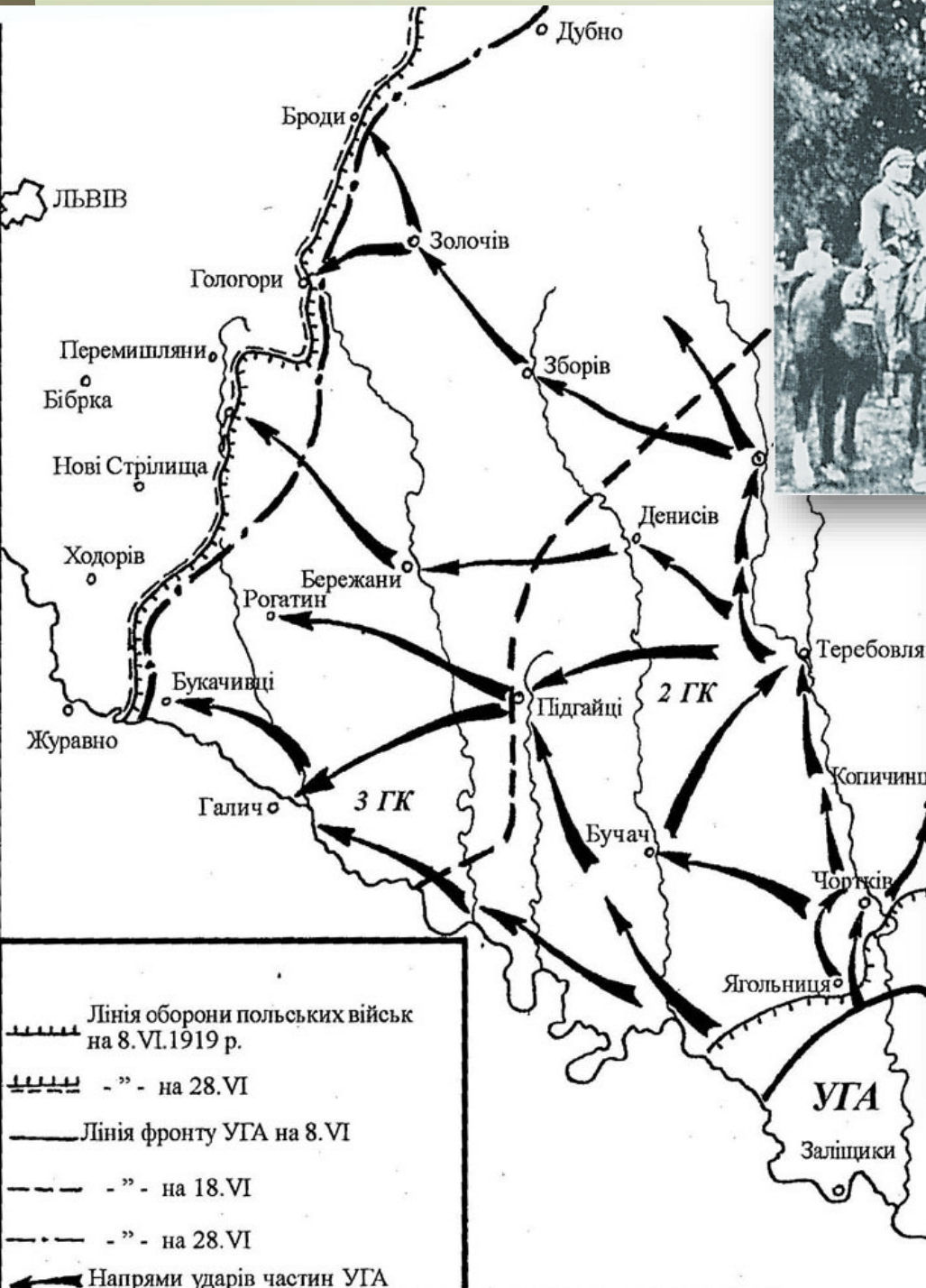
Ухвала Української
Національної Ради про
злуку Західноукраїнської
Народної Республіки і
Української Народної
Республіки

Київських земель на
Н. Р. у місті Калуші, 1919
Київ, 22 січня 1919

Україно-польська війна 1918 – 1919 рр.

Друга столиця ЗУНР

Чортківська офензива

Причини падіння ЗУНР

1.

Непослідовність та
поміркованість внутрішньої
політики ЗУНР

2.

Війна з Польщею

3.

Зацікавленість Антанти,
передусім Франції, у сильній
Польщі

Національний рух у Північній Буковині, Хотинщині, Закарпатті

Північна
Буковина

6.11.1918 р. – Буковинське народне віче проголосило Українську республіку, яка мала об'єднатися із ЗУНР, але 11.11. 18 р. – румунська окупація.

Хотинщина

Січень 1918 р. – румунська окупація, придушення Хотинського повстання.

Закарпаття

Січень 1918 р. – Закарпатські всенародні збори ухвалили возз'єднання з Україною, але край анексовано Чехословаччиною

Окупація західноукраїнських територій іншими державами

Рішенням Ради Антанти (14.03.1923р.) СХІДНА ГАЛИЧИНА включена у склад ПОЛЬЩІ.

ЗАКАРПАТТЯ за умовами Сен-Жерменського договору (10.09.1919 р.) включене (автономія) до складу ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

ПІВНІЧНА БУКОВИНА за умовами Сен-Жерменського договору включена до складу РУМУНІЇ.

